Dosarul nr.4r-4825/24
4-22170195-02-4r-14112024
Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani
Judecător: Chistol Djeta

D E C I Z I E
În numele legii

22 septembrie 2026 mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Centru
Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecător: Ion Bulhac
Judecători: Natalia Mămăligă și Vitalie Pîslariuc

examinînd în ședință publică, fără prezența părților, în ordine de recurs, recursul declarat de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului național de securitate publică, Radvan Ion împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 20 iunie 2023, prin care a fost admisă contestația depusă de Spunei Natalia și s-a declarat nul procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI05703148 din 28.10.2022, s-a anulat decizia de sancționare din 28.10.2022, prin care cet. Natalia Spunei a fost sancționată în baza art. 236 alin. (1) Cod contravențional, cu amendă în mărime de 12 unități convenționale și 3 puncte de penalizare și s-a încetat procesul contravențional, pe motiv de nulitate absolută a procesului-verbal cu privire la contravenție prevăzut la art. 445 alin. (1) Cod contravențional.

Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

C O N S T A T Ă:

Prin decizia de sancționare din 28.10.2022, emisă de către agentul constatator din cadrul INSP al IGP, Ion Rădvan, cet. Natalia Spunei a fost recunoscută vinovată de comiterea contravenției prevăzute de art. 236 alin. (1) Cod contravențional, cu aplicarea unei sancțiuni contravenționale sub formă de amendă în mărime de 600 lei și 3 puncte de penalizare, pentru faptul că, la aceeași dată, ora 20:09, deplasându-se în mun. Chișinău, str. Alecu Russo, 59, la volanul mijlocului de transport de marcă 2 ***** cu n/î *****, a depășit viteza de circulație pe sectorul respectiv de drum, deplasându-se cu 66 km/h.

Nefiind de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare din 28.10.2022, contravenientul Spunei Natalia a depus contestație în ordinea art. 448 Cod contravențional.

Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 20 iunie 2023, a fost admisă contestația depusă de către contravenientul Spunei Natalia asupra procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 703148 din 28.10.2022 întocmit în baza art. 236 alin. (1) Cod contravențional și asupra Deciziei de sancționare din aceeași dată, prin

care aceasta a fost sancționată cu amendă în mărime de 12 unități convenționale și 3 puncte de penalizare, agent constatator Rădvan Ion, subofițer superior de patrulare al INSP al IGP al MAI al RM. S-a declarat nul procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI05703148 din 28.10.2022, pe motiv de nulitate absolută a acestuia. S-a anulat decizia de sancționare din 28.10.2022, emisă de către agentul constatator din cadrul INSP al IGP, Ion Rădvan, prin care cet. Natalia Spunei, a fost sancționată în baza art. 236 alin. (1) Cod contravențional, cu amendă în mărime de 12 unități convenționale și 3 puncte de penalizare și s-a încetat procesul contravențional, pe motiv de nulitate absolută a procesului-verbal cu privire la contravenție prevăzut la art. 445 alin. (1) Cod contravențional.

Nefiind de acord cu hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 20 iunie 2023, agentul constatator din cadrul Inspectoratului național de securitate publică, Radvan Ion a declarat recurs, solicitînd casarea hotărîrii, cu dispunerea rejudecării cauzei în prima instanță, pe motiv că vinovăţia cet. Spunei Natalia a fost pe deplin demonstrată, corespunzător probelor acumulate.

În temeiul prevederilor art.471 Cod Contravențional, alin. (1) recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților. (2) Instanța de recurs fixează data examinării recursului și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței. (3) Dacă consideră cauza de un interes deosebit pentru jurisprudență, precum și la cererea motivată a părților, instanța de recurs poate dispune printr-o încheiere motivată fixarea ședinței de judecată, cu citarea părților pentru prezentare la proces.

Colegiul penal, ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziției generale din art. 471 alin.(1) din Codul contravențional al RM, a procedat la examinarea cauzei contravenționale fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

Analizând și apreciind motivele invocate în recurs, în cumul cu materialele cauzei contravenționale și prevederile legale pertinente, Colegiul penal conchide că, recursul declarat este nefondat și pasibil de a fi respins, din următoarele considerente.

Conform prevederilor art.473 alin. (1) pct.1) lit. c) din Codul contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs respinge recursul și menține hotărîrea atacată, dacă acesta este nefondat.

Verificând legalitatea, obiectivitatea și corectitudinea hotărârii contestate, în raport cu motivele invocate de recurent, Colegiul penal constată lipsa de careva temeiuri de fapt și de drept, întru casarea acesteia, astfel că, la adoptarea soluției instanța de fond a ținut cont de rigorile art. 458 alin. (1) Codul contravențional, care indică că, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: lit. a) caracterul veridic al contravenției imputate; lit. b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; lit. c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; lit. d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; lit. e)

necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; lit. f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.

În corespundere cu art. 462 alin. (1) Cod contravențional, hotărârea judecătorească va fi legală, întemeiată și motivată.

Instanța de recurs relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală", în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei, hotărâre din 01.02.2005, §35 și Anghel contra României, hotărâre din 04.10.2007, §52*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Colegiul Penal prin prisma prevederilor ce guvernează spețea dedusă judecății remarcă că, scopul legii contravenționale constă în apărarea drepturilor și libertăților legitime ale persoanei, apărarea proprietății, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluționarea cauzelor contravenționale, precum și în prevenirea săvârșirii de noi contravenții.

În fapt, Colegiul Penal constată că, prin decizia de sancționare din 28.10.2022, emisă de către agentul constatator din cadrul INSP al IGP, Ion Rădvan, cet. Natalia Spunei a fost recunoscută vinovată de comiterea contravenției prevăzute de art. 236 alin. (1) Cod contravențional, cu aplicarea unei sancțiuni contravenționale sub formă de amendă în mărime de 600 lei și 3 puncte de penalizare, pentru faptul că, la aceeași dată, ora 20:09, deplasându-se în mun. Chișinău, str. Alecu Russo, 59, la volanul mijlocului de transport de marcă 2 ***** cu n/î *****, a depășit viteza de circulație pe sectorul respectiv de drum, deplasându-se cu 66 km/h.

Nefiind de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare din 28.10.2022, contravenientul Spunei Natalia a depus contestație în ordinea art. 448 Cod contravențional.

Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 20 iunie 2023, a fost admisă contestația depusă de către contravenientul Spunei Natalia asupra procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 703148 din 28.10.2022 întocmit în baza art. 236 alin. (1) Cod contravențional și asupra Deciziei de sancționare din aceeași dată, prin care aceasta a fost sancționată cu amendă în mărime de 12 unități convenționale și 3 puncte de penalizare, agent constatator Rădvan Ion, subofițer superior de patrulare al INSP al IGP al MAI al RM. S-a declarat nul procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI05703148 din 28.10.2022, pe motiv de nulitate absolută a acestuia. S-a anulat decizia de sancționare din 28.10.2022, emisă de către agentul constatator din cadrul INSP al IGP, Ion Rădvan, prin care cet. Natalia Spunei, a fost sancționată în baza art. 236 alin. (1) Cod contravențional, cu amendă în mărime de 12 unități convenționale și 3 puncte de penalizare și s-a încetat procesul contravențional, pe motiv de nulitate absolută a procesului-verbal cu privire la contravenție prevăzut la art. 445 alin. (1) Cod contravențional.

Verificînd legalitatea și temeinicia hotărîrii primei instanțe, Colegiul penal conchide că, recurentul nu a prezentat instanței de recurs careva argumente și probe prin care s-ar dovedi netemeinicia și ilegalitatea soluției adoptate de prima instanță, din care considerente va respinge ca nefondat recursul declarat de către agentul constatator și va menține hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 20 iunie 2023.

Colegiul penal, reiterează că, scopul legii contravenționale constă în apărarea drepturilor și libertăților legitime ale persoanei, apărarea proprietății, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluționarea cauzelor contravenționale, precum și în prevenirea săvîrșirii de noi contravenții.

În conformitate cu art. 443 alin.(1) din Codul contravențional, „procesul-verbal cu privire la contravenție va cuprinde: a) data (ziua, luna, anul), ora și locul încheierii; b) calitatea, numele și prenumele agentului constatator, denumirea autorității pe care o reprezintă; c) numele, prenumele, domiciliul, ocupația persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, datele din buletinul lui de identitate sau, după caz, din alt act care stabilește identitatea persoanei, iar în cazul persoanei juridice, denumirea, sediul, codul ei fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă; d) fapta contravențională, locul și timpul săvîrșirii ei, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor și consecințelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție; e) încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională și indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției; f) aducerea la cunoștința persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional și a victimei a drepturilor și obligațiilor lor prevăzute la art. 384 și 387; g) obiecțiile și probele pe care persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional le aduce în apărarea sa, precum și obiecțiile și probele victimei; h) informații despre instituția bancară și despre modul de plată a amenzii.”

Totodată, art. 443 alin. (6) indică că, „*Faptul absenţei persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional ori al refuzului acesteia de a semna procesul-verbal se consemnează în procesul-verbal şi se certifică prin semnătura cel puţin a unui martor, indicîndu-se şi datele de identitate ale acestuia (numele, prenumele, adresa de domiciliu şi numărul de telefon). În lipsa unui martor, agentul constatator va consemna motivele care au condus la încheierea procesului-verbal în acest mod..*”

Conform art. 445 CC al RM, *„(1) Neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a menţiunilor privind numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu sau din cartea de identitate provizorie ale făptuitorului care renunţă la numărul de identificare personal, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, a circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvîrşite şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna dacă procesul-verbal a fost întocmit în prezenţa unui martor, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal. (2) Celelalte încălcări ale art.443 sau ale altor norme*

imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie doar în cazul în care acestea afectează în mod esenţial fondul cauzei."

În acest context, instanța verificând legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție contestat în raport cu aspectele formale, se constată că procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit cu încălcarea prevederilor art. 443 alin. (6) Cod contravențional, or, din conținutul actului de constatare, se reține că, acesta a fost întocmit în prezența contravenientei, care a refuzat să semneze procesul-verbal cu privire la contravenție, iar agentul constatator în cazul respectiv, nu a certificat faptul refuzului persoanei de a semnata actul prin semnătura unui martor.

Așa dar, Colegiul atrage atenția că eroarea admisă de către agentul constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție afectează în mod vădit legalitatea acestuia, neputând fi remediată de către instanța de judecată, prin urmare instanța de judecată justificat și întemeiat a admis contestația înaintată de către contravenienta, cu dispunerea anulării procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare, cu încetarea procesului contravențional pornit în baza art. 236 alin. (1) Cod contravențional, din motivul nulității procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare.

În aceeași ordine de idei, instanța de recurs consideră necesar de a face referire la punctul 38 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 32 din 29 noiembrie 2018 privind excepţia de neconstituţionalitate a articolelor 445 și 461 din Codul contravențional, potrivit căruia „*Procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act administrativ, care emană de la o autoritate publică, dotată cu competența de a constata şi de a sancționa faptele contravenționale, se bucură de prezumțiile de legalitate, de autenticitate și de veridicitate. De asemenea, acesta este executoriu. Astfel, Curtea admite că pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii de efecte juridice, redactarea lui trebuie să respecte o anumită formă ad validitatem, trebuind realizate toate exigențele de fond și de formă*".

Totodată, instanța de recurs consideră necesar să releve că, Curtea Constituțională prin Hotărârea nr.32 din 29.11.2018 privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 445 și 461 din Codul contravențional (nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție) a statuat că, judecătorii trebuie să aplice prevederile din Codul de procedură penală și să constate, în fiecare caz particular, dacă lipsa unei mențiuni în procesul-verbal nu poate fi înlăturată decât prin anularea procesului-verbal de constatare a contravenției sau dacă aceasta poate fi acoperită (confirmată) de către instanța de judecată.

În această ordine de idei, Colegiul penal subliniază că, deși procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare sunt acte administrative care emană de la o autoritate publică dotată cu competența de a constata și de a sancționa faptele contravenționale și se bucură de prezumția de legalitate, de autenticitate și de veridicitate, sancționare contravențională a persoanei trebuie să fie susținută prin probe substanțiale, din care ar rezulta componența de contravenție.

În conformitate cu jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, instanțele de judecată sunt obligate să demonstreze vinovăția inculpatului prin adoptarea unor soluții motivate. Lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces

echitabil, în cazul în care instanțele judecătorești naționale se abțin de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a-i oferi părții care le-a formulat posibilitatea de a ști dacă o anumită susținere a fost neglijată sau respinsă, acest fapt va fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil *(Ruiz Torija contra Spaniei, 09.12.1994, §29; Papon contra Franței (nr.2), dec., 15.12.2001; Boldea contra României, 15.02.2007, §30).*

Astfel că, instanța de recurs explică faptul că, agentul constatator are rolul de a administra probe în ordinea prevăzută de lege, necesare în vederea verificării legalității și temeiniciei procesului-verbal. Prin urmare, simpla constatare *ex propriis sensibus* a agentului constatator nu este suficientă pentru ca instanța să stabilească vinovăția unei persoane pe numele căreia s-a întocmit un proces-verbal contravențional.

Respectiv, atât timp cât asupra faptelor descrise în conținutul actului sunt neconfirmate prin alte mijloace de probă, în sensul dat pot plana o serie de dubii, fiind aplicabil principiu de drept *in dubio pro reo*.

Se apreciază că, instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor, a ținut cont de cerințele art.457-458 Cod contravențional, care prevăd examinarea cauzei contravenționale sub toate aspectele, complet și obiectiv, clarificând circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei.

Deci, judecarea cauzei contravenționale în instanță s-a desfășurat cu respectarea prevederilor normelor contravenționale ce reglementează procedura respectivă, hotărârea cuprinzând circumstanțele constatate, norma contravențională în baza căreia este adoptată soluția, astfel fiind dată în conformitate cu prevederile articolului 462 Cod contravențional.

Conform prevederilor art.470 Cod contravențional, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute la art.466 Cod contravențional, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Nici un motiv din cele indicate în dispoziția normei cuprinse la art.467-468 Cod contravențional nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept și care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Autorul își întemeiază recursul în baza art.466 Cod Contravențional, care prevede că hotărârile pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond în cazurile indicate la lit. a)-l).

Colegiul penal reține că, agentul constatator nu a indicat în cererea de recurs care este motivul și temeiul legal al casării hotărîrii primei instanțe, or un dezacord formal al soluției adoptate de către instanța de judecată nu poate constitui temei de casare acesteia.

Astfel, reieșind din cele menționate, Colegiul penal consideră necesar de a respinge ca nefondat recursul declarat de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului național de securitate publică, Radvan Ion și a menține hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 20 iunie 2023.

În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. c) Cod Contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E:

Se respinge ca nefondat recursul declarat de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului național de securitate publică, Radvan Ion și se menține hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 20 iunie 2023, prin care a fost admisă contestația depusă de Spunei Natalia și s-a declarat nul procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI05703148 din 28.10.2022, s-a anulat decizia de sancționare din 28.10.2022, prin care cet. Natalia Spunei a fost sancționată în baza art. 236 alin. (1) Cod contravențional, cu amendă în mărime de 12 unități convenționale și 3 puncte de penalizare și s-a încetat procesul contravențional, pe motiv de nulitate absolută a procesului-verbal cu privire la contravenție, prevăzut la art. 445 alin. (1) Cod contravențional.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător: Ion Bulhac

Judecători: Natalia Mămăligă

Vitalie Pîslariuc